

לזכרון נצח מורינו
ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל

עשרת הדברות.

(לקוטי הלכות – שבועות ב' – ח')

וזהו **כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך** וכו' ודרשו רבותינו ז"ל: לעולם שכולו ארוך וכו'. כי רבותינו ז"ל אמרו: טוב לאדם שלא נברא משנברא, ואם כן קשה למה נברא? ופירש רבינו ז"ל (בלקוטי תנינא, סימן ל"ט) שכפי פגעי העולם הזה בוודאי טוב שלא נברא, אבל בשביל התכלית בוודאי טוב מה שנברא. כי אי אפשר להנשמה להשיג התכלית בחינת שבת כי אם על ידי שעוברת בזה העולם המעשה וכו' עיין שם. ועל כן נסמך **למען יאריכון ימיך** אצל מצוות כיבוד דייקא. כי יש שיקשה בעיניהם למה לו לכבד אביו ואמו בשביל שהביאו אותו לזה העולם, הלא טוב לאדם שלא נברא משנברא, וכאשר באמת הרבה בני אדם קובלים על ימיהם, ואומרים למה נבראו מחמת ריבוי הצרות והיסורים שסובלים בזה העולם, וכמו שכתוב: **אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רוגז.**

אך באמת בשביל התכלית שיזכה אפילו הפחות שבפחותים והקל שבקלים בוודאי כדאי כל היסורים והצרות שסובל בזה העולם ואחר מיתה, כי הכל כדאי בשביל התכלית (רק מי שהוא חכם אמת ורואה את הנולד הוא מיישב עצמו למה לו לסבול צער ויסורין הרבה בזה העולם, בפרט אחר מיתה, אם לא ייטיב את מעשיו ולסוף מה ישאר ממנו. הלא טוב לו שייטיב את מעשיו ויהיה ניצול ממרירות העונשים לאחר מותו, וגם בזה העולם יהיה נקל לו ביותר לקבל פגעי העולם כידוע, ואחר כך יזכה למה שיזכה, **עין לא ראתה וכו'.** אבל, על כל פנים, סוף כל סוף, גם התכלית המעט דמעט שיזכה הקל שבקלים עולה על כל הצרות והיסורים שסבל בזה העולם ואחר כך) ובשביל זה בוודאי הוא מחוייב לכבד את אביו ואמו שהביאו אותו לעולם, מאחר שעל ידם יזכה לתכלית כזה שאי אפשר לזכות אליו שום מלאך וכו' כי אם נשמות ישראל, על ידי שהיה בזה העולם דייקא שיש בו אחיזת השקר כזה ותאוות כאלה וכו', וכנ"ל.

נמצא שכל אלו החמש דברות מדברים מהתכלית שיזכה האדם בזה העולם דייקא כנ"ל. אך איך זוכין להגיע להתכלית שהוא בחינת שבת שמא דקודשא בריך הוא להכיר אותו יתברך. הוא על ידי שכופין את יצרו ומשברין תאוות עולם הזה, וכנ"ל. וזהו בחינת כלל כל החמש דברות השניות שהם: **לא תנאף לא תגנוב וכו'**, שהם כלל התאוות הגדולות, שהם ניאוף ורציחה וכעס וגניבה ורמאות וחמדה, שהוא כלל כל התאוות ובפרט תאוות ממון. כי כשתכופ את יצרך ותהיה נשמר מתאוות עולם הזה הכלולים בחמש דברות אחרונות שכלל כולם לא תחמוד ולא תתאוה לשבר תאוות וחמדת לבו, על ידי זה תזכה להתכלית, לידע ולהשיג שמו יתברך שהוא בחינת שבת, כנ"ל.

וזהו בחינת **לא תענה ברעך עד שקר**, שהוא כנגד דיבור **זכור את יום השבת**, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי שבת הוא עיקר התכלית, בחינת תכלית שמים וארץ, כמו שכתוב בסימן הנ"ל, שאי אפשר להשיגו כי אם על ידי בחינת **לא תענה ברעך עד שקר**, דהיינו להיות נזהר מן השקר הנאחז בזה העולם

כשהגיע ערב פסח, הלך ר' ישראל אצל סוחר והזמין עבורו מלבושים חדשים, והוא התלבש ורחץ והיה אורחו כל ימי הפסח. ליל הסדר, נזדרזתי לגמור את ההגדה, והלכתי אצל ר' ישראל. ראיתי קהל עומד שם ובבית פנימה שרוי אור גדול וריקוד ושמחה. כי הגר הזה - מרוב שמחה - שנכנס תחת כנפי השכינה ונפל בחלקו להיות מקורב לר' ישראל, ראה מתיקות כזאת וחייב המצוה, התחיל לרקוד מרוב שמחה, ובהיותו בעל גוף, היה כל הבית מזדעזע. כשנגשתי לדלת, התביישתי ליכנס, כי היתה שם השראת השכינה. אחר-כך, נכנסתי ואף נצטרפתי לריקוד עד אור הבוקר ... (ההמשך יבוא)

חיי מוהר"ן

(תקצ"ד)

לזכרון מה שאמר לי [רבינו הקדוש] לבדי, כבר בעת שבאתי אליו מנמירוב, אני וחברי רבי נפתלי קודם שבועות, ואז נדמה לי שהוא מקפיד קצת על שאני שוקד על דלתותיו יותר מדאי, כי נסעתי אז כמה פעמים רצופים אליו, ותכף כשנכנסתי אליו ומצאתיו בבית הגדול שלו שהיה סמוך לבית המדרש ונתן לי שלום, ואמר לי שלום עליכם פאר גיזונד [סע בריא] וחיך קצת. אחר-כך נשאר יושב במקום שישב שם סמוך להדלת שהיתה לחוץ נגד הבית המדרש הישן, ואז דיבר עמי ונחם אותי מאד, ואמר לי איך אתה יודע מה השם יתברך רוצה לעשות ממך, היום אתה כך ולאחר-כך תהיה וכו'. ענה ואמר יהיה נעשה עמך וכו'. ורמז לי שאהיה בסכנות גדולות מאד כמה וכמה פעמים בלי שיעור, וכמעט כמעט וכו', ואני אפתח לך שבילי השכל, ותלך ותטייל דרך כל התורות שלי כדרך ההולך ומטייל בהיכלות ובנינים נפלאים ונוראים.

ואז, באר לי העניין קצת, ואמר לי כי התורות שלו הם כמו מי שנכנס לפלטין שיש בו היכלות וחדרים ואכסדראות ופשפשוך נאים נפלאים ונוראים נאים מאד, ועליות על-גבי עליות שונות בדרכי חדושים.

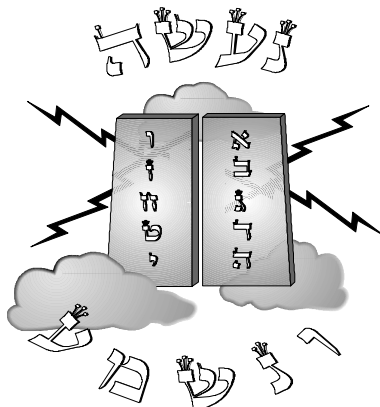
מכתב

(מספר א"ב הנחל - מכתב ל"ג)

ב"ה, כ"ו אלול תשכ"א. תל אביב.
לבי יקירי מר ..., הכוסף ובווער להצדיק, בחינת משיח. שמחזק ומאמץ נפש הישראלי, גם בעוצם שפלותו ושחרותו. בתוך כל הטומאות והזוהמות ומברר ומגלה כל הטוב, שנמצא בו; ומאיר בדעתו התנוצצות אלקותו יתברך. שלום רב.
יקירי וחביבי כלבבי. דע כי אין אתה יוצא ממחשבת. בכל יום ובכל עת אני מעורר

ולברר האמת מן השקר דייקא. שעל ידי זה דייקא זוכין לשבת שהוא בחינת אמת שהוא שמא דקודשא בריך הוא שהוא התכלית, וכנ"ל. כי אל תענה ברעך מרמו שלא להעיד עדות שקר בבוראו, כמו שפירש רש"י בשיר השירים, בפסוק **תאמי צביה וכו'**, עיין שם. וכן הוא מרמו שלא להעיד עדות שקר על הצדיק האמת שנקרא רעך, כי רק הוא הריע והאוהב אמתי החושב על תכליתך הנצחי להטיב עמך בחינם בטוב אמתי ונצחי.

והבעל דבר מתגרה בבני אדם למצוא עליו תואנות ועלילות שקר כדי להרחיקם מטוב אמתי מתכלית הנצחי שאי אפשר לזכות אליו כי אם על ידו, כידוע ומבואר בכל הספרים. ועל זה צעק דוד המלך עליו השלום **תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק וכו'**. וזהו

בחינת האזהרה לא תענה ברעך עד שקר שהוא כנגד **זכור את יום השבת**. כי עיקר קדושת שבת, שהוא התכלית, אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי הצדיק, שהוא בחינת משה, כמו שכתוב שם על פי **לכו חזו וכו'**, בסימן הנ"ל, עיין שם.

סיפור

(ההתקברות לרבינו ז"ל ע"י ר' ישראל קארדנור ז"ל)

... ורוצה אני עוד לספר פרשת התקברותו של גר אחד, וכן היה מעשה. בטבריא, היה גר אחד שבא מרוסיא. הוא היה צדיק גדול. הוא היה נוהג לומר את כל הסידור ופניו היו מאירים מיראת שמים. הוא היה בעל גוף גדול. פניו היו כפני הארי והיה מתגולל בבית של הכנסת אורחים. כי אז היה רעב גדול ואיש לא קיבלו לביתו, כי מאכלו היה כיכר לחם לסעודה, ומי היה יכול לעמוד בזה באותם הימים? והואיל ומידת הכנסת אורחים של ר' ישראל היה עד אין לשער, קבע לאורח מקומו בביתו. ובהיות שלא היה לו להחליף כותנתו, היה נודף ריח זיעה איוס ממנו וכותנתו נעשתה עבה כמו עור. ואיש לא היה יכול לעמוד על ידו.

רחמים אצל בעל הרחמים, שיחוס עליך וישמח נפשך בישועתו שיתפך הכל לטובה. שום לבך היטב ואל תשכח כל תגמולות ה' אשר גמל עמך, חסד ואמת נצחי כזה. שכבר זכית לטעום מעט, מצוץ דבש אמרי אמת נפלאים נוראים מאד, המחיים נפש כל חי. וכבר זכית זה כמה שנים, להיות נמנה בראש השנה, בין אנשי אמת הנלווים אל הצדיק המנהיג האמת. קווה קוויית לה', שיוסיף חסדו עמך שתזכה גם בזה השנה, להשתדל לשבר כל המניעות ועיכובים ולבוא על ראש השנה, בתוך הקיבוץ הקדוש של הצדיק האמת העוסק בתיקון נפשו. והעיקר בראש השנה, כמו שאמר רבינו זכרוננו לברכה: **הראש השנה שלי, עולה על הכל. ופלא אצלי, מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי, למה לא יזהרו כל האנשים המקורבין אלי, שיהיו כולם על ראש השנה, איש לא יעדר. כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה.**

והזהיר לעשות כרוז, שכל מי שסר אל משמעתו ומקורב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו. לא יחסר איש וכן הוא נוהג לדורות: **הראש השנה שלי, הוא חידוש גדול, וה' יתברך יודע שאין הדבר הזה בירושה מאבותי. רק ה' יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא מנבעא, אתם כולכם בוודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפילו כל העולם כולו, תלוי בראש השנה שלי.**

ואמר שיכולים אז אנשים לקבל תיקונים, מה שבכל השנה לא היה באפשר, שיהיה להם תיקון בשום אופן, אף-על-פי-כן בראש השנה, יכולים אפילו הם לקבל תיקון, אף-על-פי שבכל השנה, אפילו הוא בעצמו זכרוננו לברכה לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תיקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה, עניינים ותיקונים. מה שבכל השנה, גם הוא אינו יכול לעשות.

אחד אמר לפניו, שהיה ניחא לו יותר, להיות אצלו על שבת תשובה, ולא על ראש השנה. כי אין לו מקום לעמוד שם בבית המדרש. וגם אין לו אכסניא טובה לאכול וללון; ומחמת זה, דעתו מבלבל מאד, ואינו יכול להתפלל בכוונה. על כן היה טוב לפניו יותר, להיות אצלו בזמן אחר, ולא בראש השנה. השיב לו רבינו זכרוננו לברכה בזה הלשון: אם לאכול, אם שלא לאכול, אם לישן, אם שלא לישן, אם להתפלל, אם שלא להתפלל (היינו שלא להתפלל בכוונה כראוי) אך ורק, שתהיה אצלי על ראש השנה. יהיה איך שיהיה ...

אם קשה, מה שהקפיד כל כך, להיות אצלו ראש השנה דייקא, הלא בלא זה, כבר מקשיך עליו קשיות הרבה, ויהיה קשה עוד קשיא זאת גם כן. בערב ראש השנה האחרון באומין, עמדנו לפניו. אז שאל על איש אחד מנעמירוב, שלא בא על ראש השנה. והתחיל הרב רבי נפתלי לתרצו, ולא קיבל [רבינו הקדוש] הדברים. והקפיד עליו מאד. ואמר, שעליו יש רחמנות גדול. כי רצה באמת, להיות כאן על ראש השנה. אך נמנע, מחמת כמה מניעות וכו'; אחר כך ענה ואמר, בקול חזק מעומק הלב: **מה אומר לכם? אין דבר גדול מזה, היינו מלהיות אצלו על ראש השנה.** ואמר בזה הלשון, בקול זיע סגיא: וויא אזוי זאל איך אייך זאגיין. קיין גרעסערס דער פון איז ניט

פאר אנין. מריבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות, אז למדנו שרצונו חזק להיות אצלו באומין על ראש השנה תמיד, לאחר הסתלקותו, ושאיין דבר גדול מזה. העיקר שכל היהדות תלוי בזה. לדרוש ולבקש ולחפש אחר הרבי האמתי וחבר אמותי, שיוהרה וילמדהו דרכים ועצות אמתיות, עצות עמוקות, איך להתקרב לה' יתברך בכל מקום ובכל עת.

באהבה וגעגועים עצומים, עד כלות הנפש. ובברכת כתיבה וחתימה טובה לחיים טובים, ארוכים ולשלום אין קץ, לך ולמשפחתך העדינה ולכל הנלווים לך. ודורש שלומו מעומקא דליבא.

המעתיק

עצות

(לקוטי עצות - קדושה וקידוש ה', א-ב) עיקר הקדושה היא קדושת הברית, וזה זוכין על-ידי קדושת הלשון והדיבור שמקדשין אותו בדיבורים קדושים, ושומרין עצמן מכל מיני פגם הדיבור, עד שזוכין שיהיה דיבורו ולשונו בבחינת שלמות לשון הקודש, ועל-ידי זה זוכין לקדושת הברית (לקוטי מוהר"ן, סימן ט).

צריך לקדש את פיו וחוטמו ועיניו ואוזניו, דהיינו שישמור את עצמו מלהוציא שקר מפיו וכן משאר דיבורים פגומים, ויהיה לו יראת שמים שעל-ידי זה מקדש החוטם, ויהיה לו אמונת חכמים שעל-ידי זה מקדש האוזנים ושומע לדבריהם. ועצם עיניו מראות ברע, ועל-ידי זה זוכה לדעת שלם ויגיע לשכל שהוא בחינת שפע אלקי שהוא בחינת רוח הקודש, גם על-ידי שהוא עניו שפל וסבלן ולא יחרה אפו על בזיונו, על-ידי זה מקדש החוטם בשלמות. גם על-ידי מה שאדם הוא נאמן רוח מכסה דבר, שנוהר מלגלות סוד שאין צריכין לגלותו, על ידי זה מקדש את האוזנים.

תפילה

(לקוטי תפילות א' - כ"א) ... ובכן, יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, מלא רחמים, שתרחם עלינו ותעזרנו ותושיענו מהרה שנתחיל מעתה לקדש את שבעת הנרות המאירין אל מול פני המנורה הקדושה שהם העינים והאוזנים והפה והחוטם. ותזכני לקדש את פי שלא יצא דבר שקר מפי לעולם, ולא שום דיבור הפוגם את הפה, חס ושלום, רק כל דיבורי יהיו דיברי אמת תמיד בקדושה ובטהרה, ואזכה לקדש את פי בתורה ובתפלה ובכל מיני דיבורים המקדשין את הפה.

ותזכני לקדש את עיני, ותעזרני להעצים את עיני מראות ברע, ותהיה בעזרי שלא יהיה לי שום הסתכלות על שום דבר שבעולם הזה כלל, ובפרט תעזרני ותצילני ותמלטני, שלא אסתכל, חס ושלום, על שום דבר המביא לידי הרעור, חס ושלום; חוס וחנני ורחם עלי והצילני, ומלט נפשי מעתה מפגם הראות, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, **העבר עיני מראות שוא בדרכיך חייני.**

וזכני לקדש את אוזני, ואזכה לשמוע

תמיד דברי חכמים אמתיים ולהאמין בהם, ויהיה לי אמונת חכמים בשלמות, ותהיה בעזרי שאטה אוזני תמיד לשמוע דברי חכמים אמתיים ויכנסו דיבריהם באוזני, ויעוררו את לבבי באמת לשוב אליך ולעשות רצונך תמיד. ותשמרני ותצילני שלא אשמע לעולם ולא יכנס באוזני שום דיבור הפגום, ולא אשמע ולא אקבל שום דיבור לשון הרע ורכילות, ולא אשמע דיבורי נבול פה לעולם ולא שום דיבור פגום, רק אזכה לשמוע תמיד דיבורים קדושים מפי צדיקים וכשרים אמתיים, דיבורים המקדשים את אוזן השומעים.

וזכני שיהיה לי יראת שמים באמת, ועל-ידי-זה אזכה לקדש את חוטמי, ויקוים בי מקרא שכתוב: **והריחו ביראת ה'.**

אנא ה', יהמו מעיך עלינו, **האזינה קולי בקראי לך.** ותהיה בעזרנו, שנוכה לעורר ולהוליד תמיד תעלומות המוחין על-ידי קול צעקתנו. ותרחם עלינו ותושיענו ותזכנו לקדש ולטהר באמת את שבעת הנרות היוצאים מן המוח שבראשינו, שהם הפה, ותריץ עינינו, ותריץ אוזנינו, ותריץ נוקבי חוטמא. ועל-ידי-זה נזכה להמשיך אלינו אור הפנים שהוא שפע אלקי, שהוא השגת המקיפים הקדושים של השכל, ותשפיע עלינו רוח קודשך. ונזכה ברחמך להבין ולהשיג בכל פעם מקיפים חדשים דקדושה, ונזכה להבין ולהשכיל עמקי סודותיך.

ותעזרנו שנוכה בכל פעם לקדושה יתרה, למען נזכה בכל פעם להשיג מקיפים חדשים, להכניסם לפנינו לתוך שכלנו, להבין ולהשיג בכל פעם הבנות והשגות חדשות דקדושה, מה שלא היינו יודעים להבין ולהשיג מקודם. ונזכה להכיר אותך גם בעולם הזה, ולהשיג גדולתך ורוממותך כל מה שאפשר להשיג בעולם הזה, כי לכך נוצרנו, לידע ולהשיג אותך. ואתה עתיד לקבל דין וחשבון מאתנו על זה, על מי שלא השתדל לקדש עצמו באמת בזה העולם, עד שישגי השגת לקדושת וידיעת רוממותך יתברך ויתעלה שמך לעד. ...

צדקה וחסד

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, ע"ח) עיקר אורות הגוונים עלאין שבכסף וזהב ושכלל האבנים טובות, הם נמשכין רק מגן עדן, בבחינת **ונהר יוצא מעדן וכו', הוא הסובב את כל ארץ החיילה אשר שם הזהב וכו'.** כי, בגן עדן, מתגלגל כל האורות עליונים, שהם בחינת גוונים עלאין כידוע. וכשחטא אדם הראשון ונתגרש מגן עדן, אז נתעלמו כל אורות הגוונים עלאין ונפגם הכסף וזהב, ומזה נמשך בחינת מעוט הפרנסה, בחינת **בעצבון תאכלנה,** שזה נמשך רק מחמת העלמת הגוונים עלאין שבכסף וזהב.

ועל כך, על-ידי הצדקה שנותן לעני, ומוציא על ידי זה את העני מתוקף עניותו, מבחינת **בעצבון תאכלנה,** על ידי זה מתגלגל ומאירין הגוונים עלאין בתוך הכסף והזהב, ועל-ידי זה נמשך פרנסה ושפע גדול (לקוטי הלכות - הלכות מקח וממכר ב' - אות ו').

שבת שלום